

Aquell nen que tenia els ulls foscos

por M. Àngels Gardella

Li deien Malandrí perquè era lladre. Només tenia vuit anys però ja era un dels lladres més experts del barri de barraques que hi havia a la vora de la via del tren. De tots els seus germans era el millor. Un carterista de primera fila. Era magre, àgil, s'esmunyia entre la gent com una anguila. En el barri jugava poc. Sempre callava. Tenia la boca grossa, els ulls tristos, la pell fosca. Ningú no li coneixia els amics. En Malandrí només tenia un amic i un secret. L'amic i el secret eren la mateixa cosa.

Tot havia començat feia un parell d'anys. El seu germà més gran, el que ara era a la Model, havia atracat una rellotgeria. Un bon botí. I havia dut a la barraca una de les peces robades. Era un rellotge de cucut. L'havien penjat a la paret. En Malandrí havia quedat fascinat. S'havia passat dies i més dies a la barraca només per veure sortir el cucut del seu niu cada mitja hora. Ell no sabia llegir el rellotge i no tenia ni idea de mecànica, per a ell aquell rellotge de cucut era un objecte màgic i meravellós.

Una nit, després d'haver-se passat tot el sant dia pels carrers pispant d'aquí i d'allà, cansat, no es volia adormir fins a sentir i veure el seu cucut. La resta de la seva família ja dormia, estassats sobre màrfeques. La

mare remugava entre somnis. En Malandrí tenia els ulls oberts, esbatanats com dues gorgues obscures on la foscor s'enfonsava i es perdia. El cucut trigava a sortir. Es va incorporar. Va escoltar. No sentia el tic-tac del rellotge. És clar! Era parat! En aquell mateix moment, quan anava a donar-li corda, es va obrir la finestreta del niu i l'ocell del rellotge va treure el cap:

—Cu-cut! cu-cut!

En Malandrí va quedar desconcertat.

—Però no era parat aquest rellotge? —va preguntar en veu baixa. La seva mare es va girar de cantó i va continuar dormint.

—Sí, però jo tenia ganes de sortir a prendre l'aire!

Qui era que parlava així? En Malandrí va badar més els ulls per absorbir la poca claror de la barraca. Només veia ombres. Cap dels seus germans ni germanes no tenia una veu tan prima i delicada.

—Qui ets? —va preguntar el nen.

—El cucut! Qui vols que sigui?

D'ençà d'aquella nit el cucut i en Malandrí es van fer molt amics. El cucut li explicava històries, li donava consells, el feia riure. Era un cucut molt savi però una mica beneit i, encara que parlava molt, també sabia escoltar les històries de lladregot de carrer que en Malandrí li explicava.

Cada nit la seva conversa només durava mitja hora, mitja hora i prou. Després, tant si el rellotge tenia corda com si no, el cucut tornava al seu niu i esdevenia altra vegada un objecte mecànic.

Un dia el nen estava molt trist.

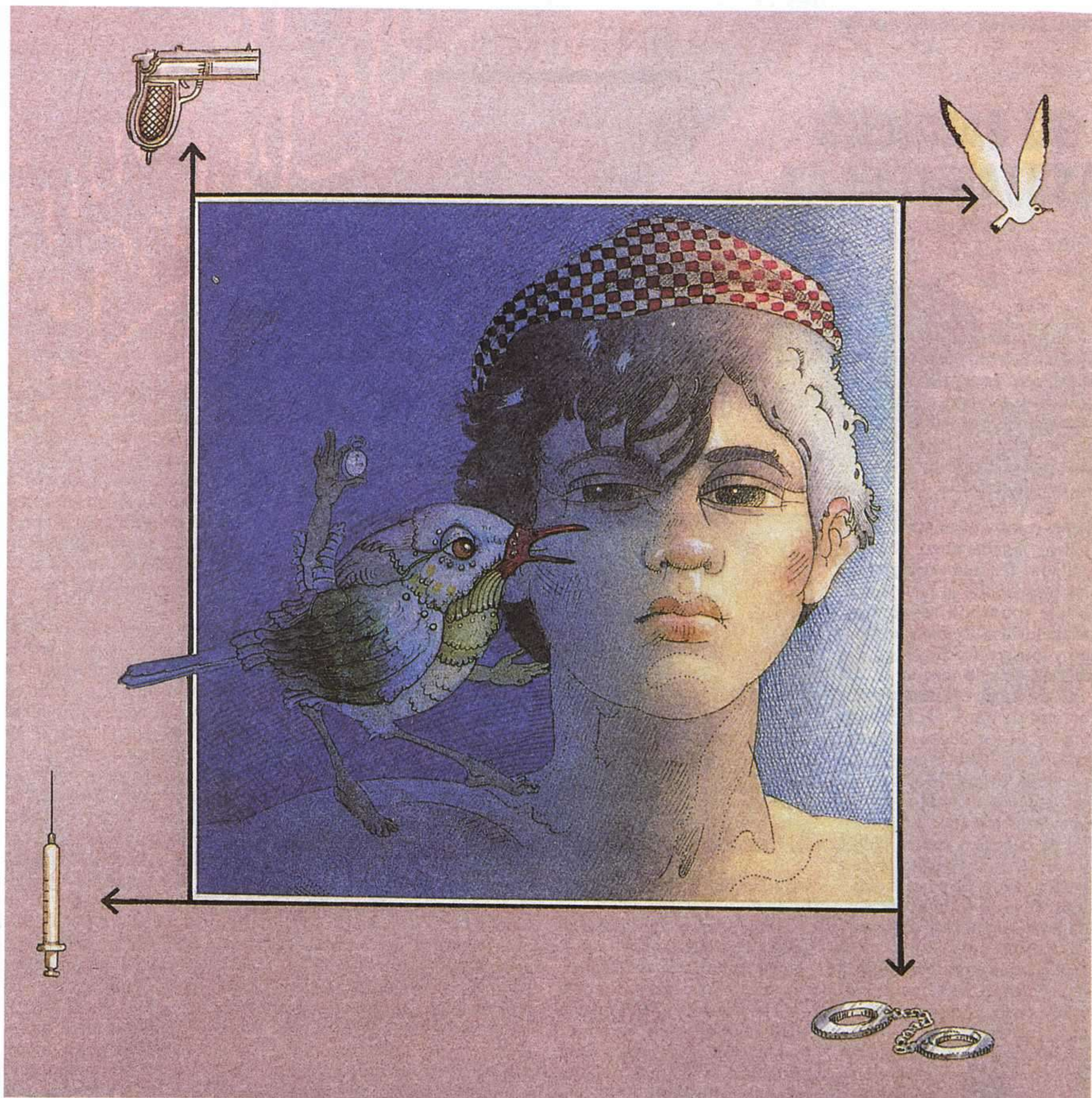
—No he pogut afanar res en tot el dia i tinc una gana que em moro!

—Et queixes de ben poca cosa —li deia el cucut—, aprèn de mi, jo que només tinc mitja hora de vida cada dia... que et penses que no m'agradaria de ser lliure, volar pel cel, aturarme a les cornises, passar una mica de gana i una mica de fred, conèixer l'hivern i l'estiu, el sol i la lluna?

En Malandrí va pensar que el cucut tenia raó, la vida de cucut de rellotge encara era més trista que la seva. L'endemà el nen va passar-se tot el dia rumiant. Els seus ulls semblaven més foscos i més tristos que mai i el seu silenci era més profund. A la nit, amb un tornavís desfaria els lligams de l'ocell amb l'enginy mecànic, un cop lliure de les seves servituds potser continuaria conservant la vida. Quan en Malandrí va explicar al cucut que estava disposat a donar-li la llibertat, el cucut no s'ho podia creure, estava tan content que no parava de cantar i de batre les seves diminutíssimes ales.

—Calla que despertaràs els meus

germans! —va dir-li en Malandrí.

Amb els ulls inundats de llàgrimes intentava desfer els petits cargols de llautó. Si deixava en llibertat el seu amic segurament mai més no el tornaria a veure, se n'aniria per l'ample món i l'oblidaria. Però en Malandrí estimava tant el seu amic que no li recava ni la tristesa ni la soledat. Es va eixugar les llàgrimes amb la màniga.

Quan l'ocell va estar deslligat del tot, va volar fins el sostre, va buscar la finestra, era oberta, va sortir volant i es va perdre en la negror de la nit sense ni donar les gràcies.

Va passar un dia i un altre i en Ma-

landrí estava molt trist, se sentia molt sol i desgraciat, pensava que el cucut l'havia abandonat per sempre i es penedia d'haver-lo deixat lliure. Però un matí, al cap de tres dies, un petit, un insignificant ocell es va aturar sobre la seva espatlla: era el cucut. L'hi va costar de reconèixer perquè no l'havia vist mai a la claror del dia.

—El món és meravellós! Moltes gràcies! —va dir-li el cucut a l'orella. He tornat per quedar-me amb tu. T'he trobat a faltar.

—De debò? —va preguntar en Malandrí. Jo també era més feliç quan et tenia al rellotge...

—Per què ho dius? Al rellotge jo era un esclau de les hores!

—Sí, però m'explicaves històries i en canvi ara que ets lliure te'n vas...

—És perquè sóc lliure que he decidit tornar i quedar-me amb tu. Però has de prometre que no em tancaràs mai en una gàbia.

A en Malandrí, li semblava impossible ser tan feliç.

—Jo no tinc pas diners per comprar-te una gàbia!

I se'n van anar caminant via del tren avall.